

เฉลยประเมินผลก่อนเรียน

ลักษณะคำถามคำตอบในบทที่ 1

คำถามที่ 1

- 1.1 เล่าถึงความเป็นมาของการแรงงานของไทย

แนวคำตอบที่ 1

1.1 หากจะพิจารณาวิวัฒนาการของแรงงานไทยตามการเปลี่ยนแปลงทางสภาพเศรษฐกิจและสังคมเป็นเกณฑ์ อาจแบ่งช่วงระยะของแรงงานในสมัยรัตนโกสินทร์ได้ 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 70 ปีแรก เมื่อสภาพเศรษฐกิจและสังคมยังฝืดเคือง (สมัย ร. 1- ร. 3) ระยะที่ 2 80 ปี ต่อมา (สมัย ร. 4- ร.7) ระยะที่ 3 ระยะ 50 ของระบอบเสรีประชาธิปไตย (พ.ศ. 2476- ปัจจุบัน)

คำถามที่ 2

- 1.2 อธิบายถึงความเป็นมาของสหภาพแรงงาน

แนวคำตอบที่ 2

1.2 บ่อเกิดที่แท้จริงของสหภาพแรงงานก็คือการเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจจากเกษตรกรรมมาเป็นอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีซึ่งเป็นเหตุผลักดันให้คนว่างงานมากขึ้น คนงานจึงรวมกลุ่มกันเป็นสหภาพแรงงานเพื่อต่อสู้ดิ้นรนเรียกร้องเพื่อความมั่นคงในการทำงานและรายได้ของตนเอง

คำถามที่ 3

- 1.3 เข้าใจถึงวัตถุประสงค์และอธิบายถึงประเภทของสหภาพแรงงาน

แนวคำตอบที่ 3

1.3 วัตถุประสงค์หลักของสหภาพแรงงานมี 3 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ, สังคม, การเมือง สำหรับประเภทของสหภาพแรงงานนี้แบ่งได้ 4 ประเภทคือ สหภาพแรงงานอาชีพ สหภาพแรงงานเฉพาะสถานประกอบการ สหภาพแรงงานอุตสาหกรรม สหภาพแรงงานทั่วไป

คำถามที่ 4

- 1.4 อธิบายรูปแบบของสหภาพแรงงานได้

แนวคำตอบที่ 4

1.4 รูปแบบขององค์กรลูกจ้างมีการแบ่งระดับสภาพแรงงานโดยใช้เกณฑ์ของห้องที่เป็นหลักได้ 3 ระดับ คือ ระดับห้องถิ่น, ระดับภาคและระดับชาติ

คำถามที่ 5

1.5 เขียนโครงสร้างของสหภาพแรงงาน

แนวคำตอบที่ 5

1.5 โครงสร้างและบริการงานขององค์กรลูกจ้าง จะประกอบด้วยตำแหน่งสำคัญ เช่น ประธาน เลขาธิการ นายทะเบียน เหรัญญิก ฯลฯ การบริหารงานใช้การประชุมเป็นหลักเพื่อรักษาประโยชน์ของสมาชิก

คำถามที่ 6

1.6 อธิบายถึงบทบาทและหน้าที่ของสหภาพแรงงาน

แนวคำตอบที่ 6

1.6 บทบาทหน้าที่ของสหภาพแรงงาน ตาม พ.ร.บ. แรงงานสัมพันธ์ 2518 กำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ในการเรียกร้อง เจริญ ทำความตกลงและรับทราบคำชี้ขาดเพื่อให้สมาชิกได้รับประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของสหภาพ

คำถามที่ 7

1.7 เข้าใจถึงปัญหาและอุปสรรคของสหภาพแรงงานไทย

แนวคำตอบที่ 7

1.7 ปัญหาและอุปสรรคของสหภาพแรงงานไทย มี 9 ประการด้วยกัน คือ นายจ้างไม่สนับสนุนและก่อตั้งสหภาพ, คนงานกลัวตกงาน, คนงานมาจากสาขาเกษตรจึงไม่เคยชินต่อระบบการเรียกร้อง, ไม่มีเงินบำรุงสมาชิก, คนไทยไม่กล้าแสดงความคิดเห็น, อิทธิพลของแม่บ้าน, การศึกษาน้อย, ไม่เข้าใจขั้นตอนในการปฏิบัติ

ลักษณะคำถามคำตอบในบทที่ 2

คำถามที่ 1

1.1 สามารถอธิบายถึงการเริ่มขึ้นของแนวความคิดในการก่อตั้งของสหภาพแรงงานไทย

แนวคำตอบที่ 1

1.1 แนวความคิดเริ่มต้นของขบวนการสหภาพแรงงานไทยในระยะแรกยังไม่ถูกต้องนัก บางความคิดเชื่อว่าเกิดจากคนงานโรงสีข้าวอเมริกัน เกิดจากการเรียกร้องในภาคอุตสาหกรรม คนงานรถราง แต่การรวมตัวของค้ำงานตามแนวความคิดเหล่านี้เป็นคนงานจีนทั้งสิ้น

คำถามที่ 2

1.2 อธิบายถึงขบวนการสหภาพแรงงานไทยก่อนปี 2475

แนวคำตอบที่ 2

1.2 ขบวนการสหภาพแรงงานไทยจริงๆ นั้นแบ่งได้เป็น 3 ระยะคือ ขบวนการสหภาพก่อน 2475 สมาคมคนงานในระยะแรก การต่อสู้ของคนงานหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 - 2500 สำหรับขบวนการสหภาพก่อน 2475 เชื่อว่าเกิดจากคนงานรถราง

คำถามที่ 3

1.3 อธิบายถึงสมาคมคนงานระยะ 2475 - สงครามโลกครั้งที่ 2

แนวคำตอบที่ 3

1.3 สมาคมคนงานในระยะแรก 2475 - สงครามโลกครั้งที่ 2 เกิดขึ้นจากเหตุ 3 ประการ คือ เศรษฐกิจตกต่ำ เสรีภาพทางการเมือง การได้รับความร่วมมือจากนักหนังสือพิมพ์ และปัญญาชน แต่อย่างไรก็ตามลักษณะของการรวมตัวของคนงานก็ได้มีลักษณะเพื่อล้มล้างระบบนายทุนให้หมดไปอย่างในต่างประเทศ

คำถามที่ 4

1.4 อธิบายถึงการต่อสู้คนงานหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ได้

แนวคำตอบที่ 4

1.4 การต่อสู้ของคนงานหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 พ.ศ.-2500 มิได้มีลักษณะต่อสู้กับการใช้เครื่องจักรอย่างในยุโรป หลังปฏิวัติอุตสาหกรรมและมีใช่เป็นการต่อสู้ทางชนชั้นล้มระบบนายทุน แต่เป็นเพียงความไม่พอใจพฤติกรรมนายจ้างบางคนและต้องการให้รัฐออกกฎหมายที่เป็นประโยชน์ต่อคนงานเท่านั้น

คำถามที่ 5

1.5 เปรียบเทียบขบวนการสหภาพแรงงานช่วง 2501 - 2519 กับระยะแรกๆ

แนวคำตอบที่ 5

1.5 ขบวนการสหภาพแรงงานไทย ช่วง 2501 - 2519 มีลักษณะสำคัญคือการเรียกร้องสิทธิในการนัดหยุดงานและสิทธิในการก่อตั้งสหภาพแรงงาน 2501 - 2514, 2515 - 2517, และ 2518 - 2519 และลักษณะเด่นของการรวมตัวหลังปี 2519 ก็คือการเติบโตของจำนวนสหภาพและสมาชิกอย่างรวดเร็ว

ลักษณะคำถามคำตอบในบทที่ 3

คำถามที่ 1

- 1.1 อธิบายถึงรูปแบบการจัดตั้ง และวัตถุประสงค์ตาม พ.ร.บ. แรงงานสัมพันธ์ 2518 ของ สหภาพแรงงาน สหพันธ์แรงงาน สภาก่อตั้งกรลูกจ้าง และคณะกรรมการลูกจ้างจ้าง

แนวคำตอบที่ 1

1.1 รูปแบบการจัดตั้งองค์กรลูกจ้างภาคเอกชนตาม พ.ร.บ. แรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. 2518 มีดังนี้คือ สหภาพแรงงาน สหพันธ์แรงงาน สภาก่อตั้งกรลูกจ้าง และคณะกรรมการลูกจ้าง สำหรับสหภาพและสหพันธ์แรงงานมีวัตถุประสงค์เดียวกัน คือ ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างหรือระหว่างลูกจ้างด้วยกัน และคุ้มครองเกี่ยวกับสภาพการทำงาน แต่สำหรับสภาก่อตั้งกรลูกจ้างมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาและแรงงานสัมพันธ์

คำถามที่ 2

- 1.2 อธิบายถึงโครงสร้างคณะกรรมการลูกจ้างได้

แนวคำตอบที่ 2

1.2 โครงสร้างของคณะกรรมการลูกจ้างจำแนกตามการจัดตั้งได้ 3 ลักษณะ คือ คณะกรรมการที่มาจากการเลือกตั้ง, คณะกรรมการที่มาจากการเลือกตั้งส่วนหนึ่งและแต่งตั้งส่วนหนึ่ง, และคณะกรรมการที่มาจากการแต่งตั้งทั้งหมด

คำถามที่ 3

- 1.3 สามารถเล่าถึงการแจ้งข้อเรียกร้องได้อย่างละเอียด

แนวคำตอบที่ 3

1.3 วิธีการแจ้งข้อเรียกร้องทำได้ 3 วิธี โดยกลุ่มลูกจ้าง สหภาพ นายจ้าง หากจะมีที่ปรึกษาได้ไม่เกิน 2 คน และจะต้องเริ่มเจรจากันภายใน 3 วัน ในระหว่างการเจรจาห้ามเลิกจ้าง หรือโยกย้ายหน้าที่ลูกจ้าง

คำถามที่ 4

1.4 อธิบายขั้นตอนการเกิดข้อพิพาทและวิธีรับข้อพิพาทแรงงาน

แนวคำตอบที่ 4

1.4 การระงับข้อพิพาทแรงงาน หากไม่มีการเจรจาหรือเจรจาแล้วแต่ตกลงกันไม่ได้ตามข้อ 1.3 นั้น ถือว่ามีข้อพิพาทเกิดขึ้น ฝ่ายเรียกร้องต้องแจ้งพนักงานประนอมข้อพิพาทภายใน 24 ชั่วโมง เพื่อเข้ามาไกล่เกลี่ยให้เรื่องจบลงภายใน 5 วัน หากตกลงกันไม่ได้จึงใช้วิธีชี้ขาด หรือนัดหยุดงาน

คำถามที่ 5

1.5 จงกล่าวถึงกิจการที่ห้ามนัดหยุดงาน

แนวคำตอบที่ 5

1.5 กิจการรัฐวิสาหกิจทุกประเภท โรงพยาบาล โรงเรียน การขนส่งและกิจการเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิง ห้ามนัดหยุดงาน

คำถามที่ 6

1.6 เข้าใจถึงสาเหตุที่เกิดสหภาพแรงงานเฉพาะสถานประกอบการเป็นจำนวนมากในประเทศไทยได้

แนวคำตอบที่ 6

1.6 การจัดตั้งการดำเนินการเจรจา การเข้าใจกันกับนายจ้าง ทำได้ง่าย นโยบายของรัฐส่งเสริม เหล่านี้เป็นเหตุให้เกิดการเก็บค่าบำรุงสหภาพแรงงานเฉพาะสถานประกอบการจำนวนมากในประเทศไทย

คำถามที่ 7

1.7 สามารถเปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างสหภาพแรงงานและคณะกรรมการลูกจ้าง

แนวคำตอบที่ 7

1.7 สหภาพแรงงานและคณะกรรมการลูกจ้างมีความแตกต่างกันหลายประการ ทั้งในวัตถุประสงค์ในทางก่อตั้ง ผู้มีสิทธิจัดตั้ง วิธีการจัดตั้ง จำนวนกรรมการ การจดทะเบียน คุณสมบัติกิจกรรมการ สิทธิในการแจ้งข้อเรียกร้องและเปลี่ยนแปลงสภาพการจ้าง การรับสมาชิก เป็นต้น

คำถามที่ 8

1.8 สามารถมองเห็นข้อที่น่าสังเกตของสหภาพแรงงานไทย

แนวคำตอบที่ 8

1.8 โครงสร้าง สหภาพแรงงานไทยมีข้อน่าสังเกต หลายประการ เช่น การจัดตั้งสหภาพแรงงานไทยมีเพียง 38 จังหวัดเท่านั้นและบางจังหวัดที่มีการขยายตัวของอุตสาหกรรมอย่างมากแต่ก็ไม่ได้มีการจัดตั้งสหภาพ มีสหภาพแรงงานในประเทศไทยเพียงแห่งเดียวเท่านั้นที่รวมตัวกันแบบกลุ่มบริษัท คือสหภาพสายไฟฟ้าไทยอาซากิ การรวมตัวกันของลูกจ้างซึ่งไม่มีการจดทะเบียนซึ่งเรียกว่ากลุ่มย่านมีเป็นจำนวนมาก

ลักษณะคำถามคำตอบในบทที่ 4

คำถามที่ 1

1.1 นักศึกษาสามารถกล่าวถึงการเติบโตของสหภาพแรงงานหลังจากมี พ.ร.บ. แรงงานสัมพันธ์ 2518

แนวคำตอบที่ 1

1.1 ตาม พ.ร.บ. แรงงานสัมพันธ์ 2518 ลูกจ้างมีสิทธิจัดตั้งสหภาพและสหพันธ์แรงงานได้ แต่หลังจากนั้นในปี 2521 จึงได้เกิดองกรแรงงานระดับชาตินั้น คือสภาองค์การลูกจ้าง และได้มีผู้นำแรงงานที่สำคัญๆ เกิดขึ้นได้ภายในช่วงเวลานั้น

คำถามที่ 2

1.2 นักศึกษาสามารถกล่าวถึงการเติบโตของขบวนการแรงงานในประเทศโลกเสรีและกลุ่มประเทศคอมมิวนิสต์ได้

แนวคำตอบที่ 2

1.2 การเคลื่อนไหวเพื่อตั้งขบวนการแรงงานระหว่างประเทศได้มีขึ้นตั้งแต่ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1 โดยมีแนวทางการเคลื่อนไหวเป็น 4 กลุ่ม คือ ขบวนการแรงงานแบบดั้งเดิม ขบวนการแรงงานแบบอนาธิปไตยกึ่งสังคมนิยม ขบวนการแรงงานแบบสังคมนิยม-ประชาธิปไตย ขบวนการสหภาพแรงงานชาวคริสต์ สำหรับกลุ่มประเทศคอมมิวนิสต์ภายใต้การนำของรัสเซียได้จัดตั้งสหพันธ์แรงงานคริสเตียนระหว่างประเทศขึ้น แต่หลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 ได้มีการจัดตั้งสหพันธ์แรงงานแห่งโลกขึ้นซึ่งเป็นองค์กรกลางที่รวมประเทศในโลกเสรีและคอมมิวนิสต์เข้าด้วยกัน

ลักษณะคำถามคำตอบในบทที่ 5

คำถามที่ 1

- 1.1 อธิบายและเปรียบเทียบแนวความคิดของ Mar, Webbs และ Cole ซึ่งเป็นนักเศรษฐศาสตร์ในประเทศอังกฤษและยุโรป เกี่ยวกับสหภาพแรงงาน

แนวคำตอบที่ 1

1. แนวความคิดของนักเศรษฐศาสตร์ในประเทศอังกฤษและยุโรปเกี่ยวกับสหภาพแรงงาน

1.1 Marx มีความเห็นว่า เนื่องจากแรงงานถูกเอารัดเอาเปรียบ ดังนั้น ความเป็นธรรมทางสังคมและเศรษฐกิจจะเกิดขึ้นได้ โดยวิธีการทำลายล้างชนชั้นนายทุนให้หมดไป ดังนั้นแรงงานจึงจำเป็นต้องรวมตัวกันขึ้นเป็นสหภาพแรงงานเพื่อต่อสู้กับนายทุน

1.2 Sidney และ Beatrix Webb สองสามีภรรยา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสหภาพแรงงานว่า การมีสหภาพแรงงานทำให้เสรีภาพของแรงงานดีขึ้น เพราะทำให้อำนาจการต่อรองทั้งฝ่ายแรงงานและนายจ้างเท่าเทียมกันมากขึ้น ซึ่งเป็นไปตามระบอบประชาธิปไตยอุตสาหกรรม นอกจากอำนาจการต่อรองดังกล่าวแล้ว สหภาพแรงงานอาจดำเนินวิถีทางประชาธิปไตย โดยการรณรงค์ทางรัฐสภา เกี่ยวกับการกำหนดโควต้าคนเข้าเมือง กฎหมายเกี่ยวกับแรงงาน

1.3 Cole ได้เขียนหนังสือชื่อ โลกของแรงงาน มีความเห็นว่า ควรให้สหภาพแรงงานควบคุมอุตสาหกรรม โดยรัฐบาลเป็นนายจ้าง

1.4 เปรียบเทียบแนวความคิดของ Marx, Webbs และ Cole ทุกคนมีความเห็นว่าการมีชนชั้นแรงงานและนายทุนก่อให้เกิดการต่อสู้ระหว่างชนชั้น โดยแรงงานจะรวมตัวกันเป็นสหภาพแรงงาน Marx เห็นว่า การต่อสู้ระหว่างชนชั้นควรทำลายระบบลัทธิทุนให้หมดไป แต่

Webbs ไม่เห็นด้วยกับ Marx และ Webbs กลับมุ่งไปถึงการยกฐานะทางเศรษฐกิจของแรงงานให้สูงขึ้น โดยให้สหภาพแรงงานดำเนินการตามวิถีทางประชาธิปไตย ส่วน Cole ไม่เห็นด้วยกับ Marx และไม่เลื่อมใสให้สหภาพแรงงานดำเนินการทางด้านการเมือง

คำถามที่ 2

- 1.2 อธิบายแนวความคิดของนักเศรษฐศาสตร์ในประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งได้แก่ Hoxie, Commons, Tannenbaum และ Perlman เกี่ยวกับสหภาพแรงงาน

แนวคำตอบที่ 2

2. แนวความคิดของนักเศรษฐศาสตร์แห่งสหรัฐอเมริกาเกี่ยวกับสหภาพแรงงาน

2.1 Hoxie จำแนกสหภาพแรงงานตามวัตถุประสงค์ออกเป็น 5 ประเภทคือ สหภาพแรงงานนิคมธุรกิจ, สหภาพแรงงานที่ทำหน้าที่ยกฐานะของคนงาน, สหภาพแรงงานนิคมการปฏิบัติ, สหภาพแรงงานแบบอันทพาล และสหภาพแรงงานประเภทที่ต้องพึ่งผู้อื่น

2.2 Commons มีความเห็น ขบวนการแรงงานมีลักษณะการต่อสู้ระหว่างชนชั้น แต่ขบวนการแรงงานของสหรัฐอเมริกามุ่งในเรื่องค่าจ้าง โดยรวมตัวกันขึ้นเพื่อหลีกเลี่ยงการแข่งขันเข้าทำงานโดยการลดค่าจ้าง

2.3 Smuel Compers เห็นว่าสหภาพคือเครื่องมือป้องกันตนเองของคนงาน

2.4 Jonh Mitchell เชื่อว่า สหภาพช่วยให้การเจรจาเป็นผลได้ดีด้วยการทำเป็นสัญญาเพื่อเป็นหลักประกันแก่ลูกจ้าง

2.5 Tannenbaum ทัดคั้นทฤษฎีว่าด้วยการต่อสู้ระหว่างมนุษย์กับเครื่องจักรกล่าวว่า สหภาพแรงงานเกิดขึ้นเพื่อต่อต้านการนำเครื่องจักรใหม่ๆ มาใช้แทนแรงงานคน

2.6 Perlman เขียนทฤษฎีว่าด้วยความวิตกว่า โอกาสในการหางานทำจะเป็นไปได้ยาก ดังนั้น สหภาพแรงงานจึงเข้ามาควบคุมตำแหน่งงานว่าง และจัดสรรตำแหน่งงานให้กับสมาชิก